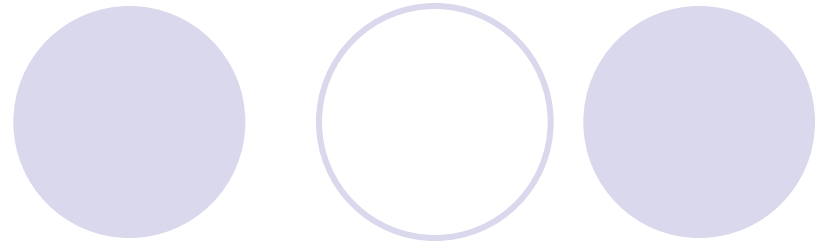

**Қазақстан-ресей медицина
университеті**

Қазақ хақының рухани мәдениеті

**орындаған: Асанбай Мейрам
факультеті: жалпы медицина
тексерген: Бекишова Жанагул Мылтыкбаевна
Алматы 2015**

Жоспар:

- Мәдениет. Рухани мәдениеттің теориялық әдіснамалық-негіздері
- Қазақ халқының рухани мәдениеті
- Тіл және жазу.
- Діни нанымдар.
- Пайдаланылған әдебиеттер.

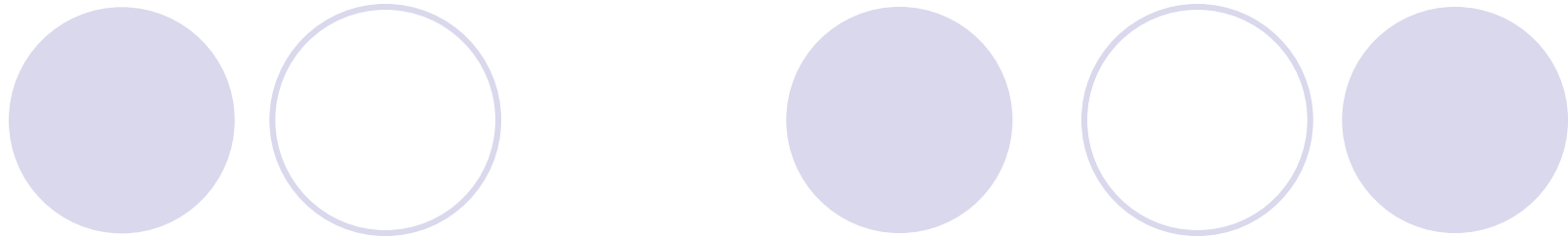
Мәдениет

Адам Адам ой Адам ой-санасы Адам ой-санасы мен әрекетінің нәтижесінде туындаған құндылықтарды біз мәдениет дейміз. Мәдениетті кейде шартты түрде *материалдық* және *рухани* деп екіге бөледі.

Рухани мәдениет

Қолмен ұстап, көзбен көруге болмайтын,
тек санамен, түйсікпен қабылданатын
мәдениет жетістіктерін біз *рухани*
мәдениет дейміз.

Қазақ халқының рухани мәдениеті

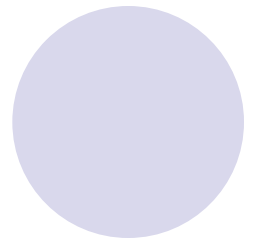
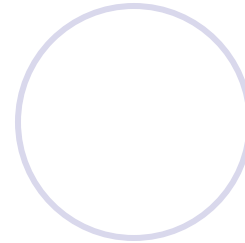
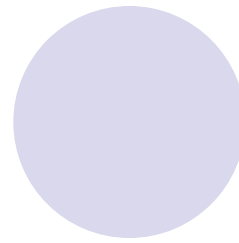
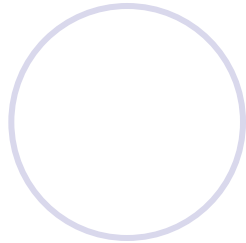
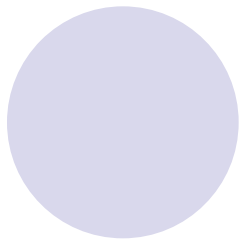
Тіл және жазу.

- Түркі жазуында бір – бірімен қосылмай жазылатын 38 әріптерден тұратындығы белгілі.
- Түркі дәуірінен қалған атақты «Күлтеген», «Білге қаған» сияқты тасқа жазылған дастандар қазақ тіліне аударылып, біздің оқырмандарымыздың қолына тиіп отыр. Қазақ халқы ол дастандарды өздерінің төл дүниесіндей қарсы алды. Оған басты себеп, ондағы жазылған әдет – ғұрып, салт – сана, діни – наным, сенім, мақал – мәтел, батырлық жырлардың үлгілері бәрі, халқымыздың тірлік – тіршілігінен алынғандай ұқсас. Бұл мұралар қазақ халқының ертеден келе жатқан бастауы.

Діни нанымдар.

- VI–XII ғасырлардағы Қазақстан территориясындағы халықтардың арасында алуан түрлі діндер, нанымдар мен сенімдер орын алып отырды.
- Түркілердің көкке немесе аспан әлеміне сиынушыларын күлтегін жазуындағы мына шумақтан анық байқалады:
 - - Көкке түркі тәңірісі,
 - - Тәңірі қуат берген соң,
 - - Тәңірі жарылқағандықтан.

- Қазақ жерінде жазу-сызу сақ дәуірінен бастап пайда болған сияқты. Есік қаласының түбінен табылған "Алтын адамның" қабірінен жазуы бар күміс тостаған шықты. Тостағанның сыртында екі жолға жазылған 26 таңба бар. Оны А.Аманжолов көне түркі тілі сияқты оңнан солға қарай оқыған. Жазудың мазмұны мынадай екен: *"Аға, саған (бұл) ошақ! Бөтен (жат ел адамы) тізеңді бүк! Халықта азық-түлік (мол болғай!)!"* Зерттеушінің пікірінше, бұдан 2500 жыл бұрын түркі тілдес сақ тайпалары әліпбиін жазуды білген.

Пайдаланылған әдебиеттер:

- Қазақстан ұлттық энциклопедиясы.